

Contextnota herstructurering 'oranje' bedrijven, Programmatische Aanpak Stikstof: maatregel vergoeding voor bedrijfsverplaatsing

Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard

PB L 193 van 1.7.2014, blz. 1–75

Artikel 16 Steun voor investeringen in verband met de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen

Datum: 22/06/2017

Onderwerp: Contextnota herstructurering 'oranje' bedrijven, Programmatische Aanpak Stikstof

Auteur: Geert Rogiers

Telefoon: 02 5437314

Entiteit: Vlaamse Landmaatschappij

Afdeling: Projectrealisatie

E-mail: geert.rogiers@vlm.be

Context

De Habitat- en de Vogelrichtlijn bepalen dat elke Europese lidstaat de noodzakelijke maatregelen moet nemen om de beschermde soorten en habitats op zijn grondgebied duurzaam in stand te houden. In uitvoering van deze richtlijnen zijn aanwijzingsbesluiten opgemaakt met "instandhoudingsdoelen" die zijn opgenomen in het Natura 2000-programma. De Europese regels bepalen dat activiteiten die een belangrijke negatieve impact kunnen hebben op het realiseren van de Europese natuurdoelen, geen vergunning meer kunnen krijgen, tenzij de negatieve effecten worden verminderd. Om te vermijden dat de vergunningsverlening vastloopt, werkt de Vlaamse overheid aan een Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS heeft tot de doel de stikstofneerslag afkomstig van landbouw, verkeer en industrie in de volgende jaren stapsgewijs verder te verminderen. Er is een significantiekader uitgewerkt waarbij gewaarborgd wordt dat de milieudruk niet verder toeneemt en dat uitzonderlijk hoge bijdragen niet bestendig worden. De landbouwbedrijven met zeer hoge bijdrage aan ammoniak depositie binnen de Natura 2000 gebieden (meer dan 50% van de kritische depositiewaarde van de habitat) kunnen hun vergunning niet hernieuwen. Voor deze bedrijven werd reeds eerder een herstructureringsprogramma opgemaakt (steun voor investeringen in verband met de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen aanmelding SA.41280). De landbouwbedrijven die 5% of meer en minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat (oranje bedrijven) kunnen enkel nog vergund worden als hun ammoniakemissie niet verder

toeneemt. Om dit nadeel voor de bedrijven te compenseren werd eveneens een herstructureringsprogramma opgemaakt.

Op 17 februari 2017 keurde de Vlaamse Regering de inrichtingsnota, betreffende het herstructureringsprogramma voor de groep van bedrijven die 5% of meer en minder dan 50% bijdragen aan de kritische depositiewaarde van een habitat, goed.

De inrichtingsnota geeft verdere uitvoering aan de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 over de instelling van een herstructureringsprogramma stikstofdepositie zoals beschreven in BIS-bijlage 6 bij de PAS-nota en de beslissing van 30 november 2016 betreffende de instandhoudingsdoelstellingen en de programmatische aanpak stikstof waarin de krijtlijnen van het herstructureringsprogramma voor de oranje landbouwbedrijven werden opgenomen.

Het herstructureringsprogramma voor de 'oranje' bedrijven bestaat uit vier maatregelen:

- Vergoeding voor bedrijfsverplaatsing
- Vergoeding voor bedrijfsreconversie met investering
- Vergoeding voor bedrijfsbeëindiging
- Koopplicht

Het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting en het besluit van de Vlaamse Regering van 6 juni 2014 bieden de nodige rechtsbasis om het herstructureringsprogramma uit te voeren.

De eerste twee maatregelen vallen onder de verordening (EU) nr. 702/2014 en worden ter kennis gegeven. Deze contextnota handelt enkel over de toeslag voor bedrijfsverplaatsing.

Voor de laatste twee gelden de vergoedingen volgens de reguliere wetgeving inzake onteigening ten algemene nutte. Er wordt geen aanvullende compensatie verstrekt.

Toetsing aan de Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PB L 193 van 1.7.2014, blz. 1–75)

De steunmaatregel 'toeslag voor bedrijfsverplaatsing' voldoet aan alle in hoofdstuk I van de verordening (EU) nr. 702/2014 vastgestelde voorwaarden en aan de in hoofdstuk III, artikel 16 van dezelfde verordening vastgestelde voorwaarden (Steun voor investeringen in verband met de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen).

- De steun wordt enkel verleend voor zover de verplaatsing van het landbouwbedrijfsgebouw kadert in het algemeen belang. (artikel 16, lid 2, verordening (EU) nr. 702/2014)

De Habitat- en de Vogelrichtlijn bepalen dat elke Europese lidstaat de noodzakelijke maatregelen moet nemen om de beschermde soorten en habitats op zijn grondgebied duurzaam in stand te houden. In uitvoering van deze richtlijnen zijn aanwijzingsbesluiten opgemaakt met "instandhoudingsdoelen" die zijn opgenomen in het Natura 2000-programma. Om tegemoet te komen aan de Europese regels

kunnen bedrijven met een hoge bijdrage aan de stikstofdepositie in het gebied met een beschermd habitat enkel nog een vergunning krijgen indien de stikstofdepositie niet verder stijgt. Deze bedrijven zijn belemmerd in hun uitbreiding. Door het verplaatsen van de landbouwbedrijven met een dergelijke hoge bijdrage aan stikstofdepositie in de Natura 2000 gebieden is het mogelijk om zowel de natuurdoelen in goede staat van instandhouding te brengen, alsook kan de landbouwuitbating op een nieuwe locatie duurzaam verder gezet worden.

- Enkel kleine, middelgrote en micro-ondernemingen (KMO's) die actief zijn in de landbouwsector komen in aanmerking voor de steun (artikel 1, lid 1, verordening (EU) nr.702/2014).
- Bedrijven in moeilijkheden worden uitgesloten voor de steun. (artikel 1, lid 6, verordening (EU) nr. 702/2014)
- Bedrijven waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Commissie waarin steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard worden uitgesloten voor de steun. (artikel 1, lid 5, verordening (EU) nr. 702/2014)
- Het gemiddelde jaarlijks budget bedraagt 3.000.000 euro.
- De gemiddelde steun per begunstigde bedraagt 500.000 euro. De steun voor investeringen in verband met de verplaatsing van landbouwbedrijfsgebouwen leidt niet tot een verhoging van de productiecapaciteit of tot een modernisering van de voorzieningen. Artikel 16, lid 4, verordening (EU) nr. 702/2014, is dus niet van toepassing.
- Het betreft een steun in de vorm van een subsidie, waarbij begunstigde, vooraleer de werkzaamheden zijn gestart, een steunaanvraag indient bij de landcommissie.
- De steunintensiteit bedraagt niet meer dan 100 % van de werkelijk gemaakt kosten (artikel 16, lid 3, verordening (EU) nr. 702/2014).
- Er is geen cumulatie met steun vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) mogelijk.
- De steun die verleend wordt, is enkel geldig voor een heroprichting van een bedrijf met dezelfde productiecapaciteit en actuele technieken, materialen, uitrusting en installaties. (artikel 16, lid 3, verordening (EU) nr. 702/2014)